

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА об'єкта культурної спадщини

Селище Олефірщина І (найменування об'єкта)
--

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Визначне місце	Пам'ятка місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

Скіфський час, VII - IV ст. до н.е.

2. Місцезнаходження об'єкта

Полтавська область, Диканський район, Великобудищанська сільська рада, с. Олефірщина, с., на сучасній західній околиці села, більшою мірою — за межами населених пунктів, частково — в межах власне с. Олефірщина.

Географічні координати центральної частини селища:

Місце розміщення	градуси, мінути, секунди (датум Пулково СК 42)	
	N	O
центральна частина, попелище № 6	49°53'13.864"	34°34'51.969"

Шляхи під'їзду з м. Полтави: автотрасою Н - 12 до повороту на с. Олефірщина, далі — під'їзною дорогою до зазначеного населеного пункту.

3. Охоронний номер пам'ятки

<u>1.2.2333-2.16.5</u>

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки

<u>№ 165 від 23.04.1984 р.</u>

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Орні угіддя, дорога, присадибні ділянки	Територія поселення	Невідомо

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Розташоване на плато корінної тераси правого берега р. Ворскла лівобережного басейну р. Дніпро. На північ та північний захід від цієї пам'ятки знаходиться синхронний курганний могильник І (східна його ділянка). Селище більшою мірою розташоване в межах земельної ділянки державної власності площею 45,4852 га з цільовим призначенням «для ведення селянського (фермерського) господарства» (КОАТУ 5321081700:00:002:0158). Невелика смуга
---------------------	--

	селища (її східна частина) — в межах земель населеного пункту с. Олефірщина (КОАТУ 5321081703).																		
Характеристика об'єкта	Культурні рештки, що позначають межі селища, виявлені здебільшого на території та у найближчій окрузі від попелищ. Хоча і в міжпопелищному просторі знахідки є доволі численними, хоча й розпорошені. Селище займає помірно рівнинну ділянку підвищення плато. У північній його частині пролягає автопід'їзд з твердим покриттям з шосе до с. Олефірщина, що відокремлює попелище № 1 від основного масиву пам'ятки. Східна периферія селища розташована на присадибних ділянках західної околиці села. Помітні 8 попелищ, перші сім з яких розташовані компактним скупченням, достатньо щільним, а № 8 — досить відособлено на південь – південний схід. Висота окремих попелищ становить до 0,50-0,60 м, вони мають доволі типові округлі чи підовальні абрис. Їх розміри варіюються від 18х26 м до 33х51 м. Більші попелища тяжіють до північної ділянки селища. Географічні координати межових точок: <table><tr><th>№, місце розміщення</th><th colspan="2">градуси, мінути, секунди (datum Пулково СК 42)</th></tr><tr><td></td><th>N</th><th>O</th></tr><tr><td>північний край</td><td>49°53'18.828"</td><td>34°34'57.535"</td></tr><tr><td>західний край</td><td>49°53'13.140"</td><td>34°34'45.972"</td></tr><tr><td>південний край</td><td>49°53' 5.148"</td><td>34°34'53.981"</td></tr><tr><td>східний край</td><td>49°53'12.121"</td><td>34°34'57.419"</td></tr></table> Загальна площа земель під селищем — бл. 6,00 га.	№, місце розміщення	градуси, мінути, секунди (datum Пулково СК 42)			N	O	північний край	49°53'18.828"	34°34'57.535"	західний край	49°53'13.140"	34°34'45.972"	південний край	49°53' 5.148"	34°34'53.981"	східний край	49°53'12.121"	34°34'57.419"
№, місце розміщення	градуси, мінути, секунди (datum Пулково СК 42)																		
	N	O																	
північний край	49°53'18.828"	34°34'57.535"																	
західний край	49°53'13.140"	34°34'45.972"																	
південний край	49°53' 5.148"	34°34'53.981"																	
східний край	49°53'12.121"	34°34'57.419"																	
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва відсутні.																		

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

--

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Загальний стан збереженості культурних нашарувань і об'єктів добрий. Акт обстеження технічного стану № 11 від 15 листопада 2019 р.
--	--

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт	1953	Титенко Г. Т. (Ковпаненко), ІА АН УРСР	НА ІА НАНУ. — Спр. 1953/9"б".
Науковий звіт	1974	Андрієнко В. П., Донецький держ. Унів.	НА ІА НАНУ. — Спр. 1974/115.
Паспорт	1982	Сидоренко Г.О., Полтавський краєзнавчий музей	Робочий архів ЦОДПА
Науковий звіт	1987	Гавриш П. Я., Полтавський держ. педаг.	НА ІА НАНУ. — Спр. 1987/13а.

		універ.	
Науковий звіт	1988	Кулатова І. М., Супруненко О. Б., Полтавський краєзнавчий музей	НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 239 (звіт), 240 (альбом).
Науковий звіт	2004	Шерстюк В. В., Супруненко О. Б., Мироненко К. М., Центр охорони та досліджень пам'яток археології УК ПОДА	НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 430.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Археологічні розкопки на селищі проводилися Г.Т. Ковпаненко 1953 р. на одному із зольників. Досліджена площа — 4x16 м (64 м ²). Колекція знахідок зберігається в фондах ІА НАНУ (з досліджень 1953 р. Г.Т. Ковпаненко), Полтавського краєзнавчого музею (із розвідок П.Я. Гавриша 1986 р. та І.М. Кулатової й О.Б. Супруненка 1988 р.), а також невелика кількість — у фондах ІКЗ «Більськ» (2004 р., розвідки О.Б. Супруненка та В.В. Шерстюка).
Картографічні матеріали	Публічна кадастрова карта України // Електронний ресурс. Режим доступу : http://www.map.land.gov.ua/kadastrova-karta . Х-42-65-В-а. М 1:25 000. Съемка 1954 г. — ГУГК при СМ СССР. 13-Х-65 г.
Архівні матеріали	Андриенко В. П. Отчет об археологических разведках и раскопках Ворсклинского отряда археологической экспедиции Донецкого гос. университета в 1974 г. // НА ІА НАНУ. — Спр. 1974/115. — 11 арк.+17 табл. Гавриш П. А. Отчет Полтавского археологического отряда Левобережной славяно-русской экспедиции Института археологии АН УССР о полевых исследованиях по подготовке материалов к Своду памятников истории Украины (Полтавская область) в 1986-1987 гг. — Полтава, 1987 // НА ІА НАНУ. — Спр. 1987/13а. — Арк. 8. — Рис. 12. Гавриш П.Я. С. Олєфірщина, селище (стаття до «Зводу пам'яток історії та культури по Полтавській області») // Архів ЦОДПА. — Б/р. — Диканський район. — № 683. Кулатова І. Н., Супруненко А. Б. Отчет о раскопках и разведках на Полтавщине в 1988 году — Полтава, 1989 // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 239 (звіт), 240 (альбом). — Арк. 59-60. — Рис. 3-4. Титенко Г. Т. Отчет о работе Ворсклинского отряда Средне-Днепровской экспедиции ИА АН УССР за 1953 г. — К., 1954 // НА ІА НАНУ. — Спр. 1953/9"6"; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 1. — Арк. 8-12. Шерстюк В. В. Звіт від 16 березня 2015 р. про роботи по обстеженню об'єктів археології на території Великобудищанської сільської ради Диканського району Полтавської області (по підготовці матеріалів для складання облікової документації) // Робочий архів ЦОДПА. Шерстюк В. В. Звіт від 29 жовтня 2014 р. про археологічне

	обстеження земельних ділянок на території Диканського району Полтавської області // Робочий архів ЦОДПА. Шерстюк В. В., Супруненко О. Б., Мироненко К. М. Звіт про археологічні обстеження території Диканського району з підготовки археологічної частини тому «Зводу пам'яток історії та культури» по Полтавській області у 2004 р. — Полтава, 2005 // НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 430. — Арк. 14-16. — Рис. 2:4; 8.
Бібліографічні матеріали	Андриенко В. П. Раскопки поселения у с. Олефирщина // Археологические открытия в 1974 г. — М. : Наука, 1975. — С. 248. Ковпаненко Г. Т. Племена скіфського часу на Ворсклі. — К. : Наукова думка, 1967. — С. 53, 117, 151. — Рис. 1:35; 52:15; 24:11; 53:70. Кулатова И. Н. Курганы скифского времени междуречья Ворсклы и Псла (по материалам охранных исследований Полтавского краеведческого музея) / Кулатова И. Н., Луговая Л. Н., Супруненко А. Б. — М.-Полтава, 1993. — С. 9-10, 12. — Рис. 3-4. Ляпушкин И. И. Археологические памятники эпохи железа в бассейне среднего течения р. Ворсклы (гор. Полтава — с. Бельск) // КСИИМК им. Н.Я. Марра. — М.-Л., 1947. — С. 48. — Рис. 52:12. Ляпушкин И. И. Днепровское Лесостепное Левобережье в эпоху железа: археологические разыскания о времени заселения Левобережья славянами. — М.-Л, 1961. — [МИА. — № 104]. — С. 48, № 1. Сидоренко Г. О. Довідник з археології України: Полтавська область / Сидоренко Г. О., Махно Є. В., Телегін Д. Я. — К. : Наукова думка, 1982. — С. 47 — 48. Шерстюк В. В. Селище Олефірщина I [с. Олефірщина] / В. В. Шерстюк // Звід пам'яток історії та культури Полтавської області : Диканський район. Полтава : АСМІ, 2011. — С. 197 — 201. Шерстюк В. В. Комплекс селищ скіфського часу біля с. Олефірщина: нові дослідження / Шерстюк В. В. // Старожитності Лівобережного Подніпров'я — 2019 = Antiquities of the Dnieper Left Bank Regions — 2019: збірник наукових праць. До 80-річчя В. П. Андрієнка / Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК; ПКМ імені Василя Кричевського; ЦОДПА; [редкол.: Ковальова І. Ф., Кулатова І. М., Михайлина Л. П. та ін.; наук. і відп. ред. Супруненко О. Б.]. — Київ; Полтава: Дивосвіт, 2018. — 160 с., VIII кол. вкл. — С. 73 — 88.

11 До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Планіграфічні матеріали</i>			
Олефірщина I, Олефірщина, с., Диканський р-н, Полтавська обл. Схеми і карти розташування селища.	1	2015	Шерстюк В.В.

<i>Основи:</i> адміністративно-територіальні мапи України та Полтавської області; М-36-XXI. Полтава. М 1:200 000. Черкасы. Полтавская, Черкасская обл. Сост. местн. на 1986 гг. — Главный штаб. Изд. 1988 г.; М-36-82-А. Опoшня. М 1:50 000. Сост. по мат-лам съёмки 1954 г. Обновл. в 1977 г. — Генеральный штаб. Изд. 1978 г.			
Олефірщина І. Генеральний план. <i>Основа:</i> Х-42-65-В-а. М 1:25 000. Съёмка 1954 г. — ГУГК при СМ СССР. 13-Х-65 г.	1	2015	Шерстюк В.В.
Олефірщина І. Селище на космічному фотознімку. Основа — програми «Google Earth» та «SASPlanet».	1	2015	Шерстюк В.В.
Олефірщина І. Детальний план та найближчі пам'ятки округи (4), план селища (5). Програмне забезпечення — «Global Mapper». Гіпсометричні лінії — за даними «Shuttle radar topographic mission» (SRTM).	2	2015	Шерстюк В.В.
Олефірщина І. Знахідки з розкопок 1953 р. <i>Кераміка, камінь, кістка.</i>	1	1967	Ковпаненко Г.Т.
<i>Фотофіксація</i>			
Олефірщина І. Загальний вигляд селища, з півдня.	1	2019	Шерстюк В.В.
Олефірщина І. Селище, із заходу.	1	2019	Шерстюк В.В.

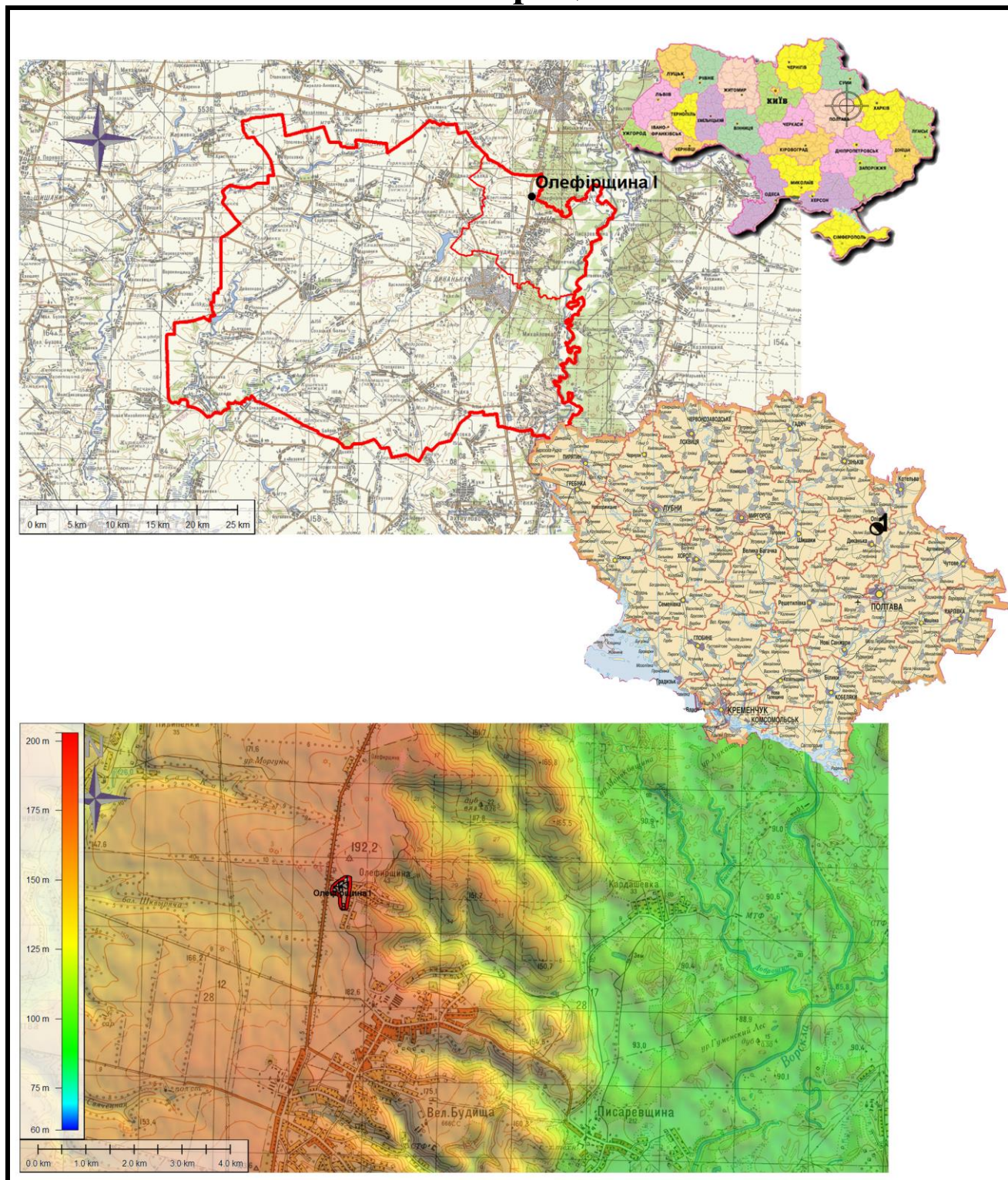
Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Директор Комунального закладу «Центр охорони та досліджень пам'яток археології» Полтавської обласної ради	Магістр історії, педагогіка і методика середньої освіти	В. В. Шерстюк		27.11.2019

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Директор Департаменту культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації держадміністрації

В. В. Вожаєнко

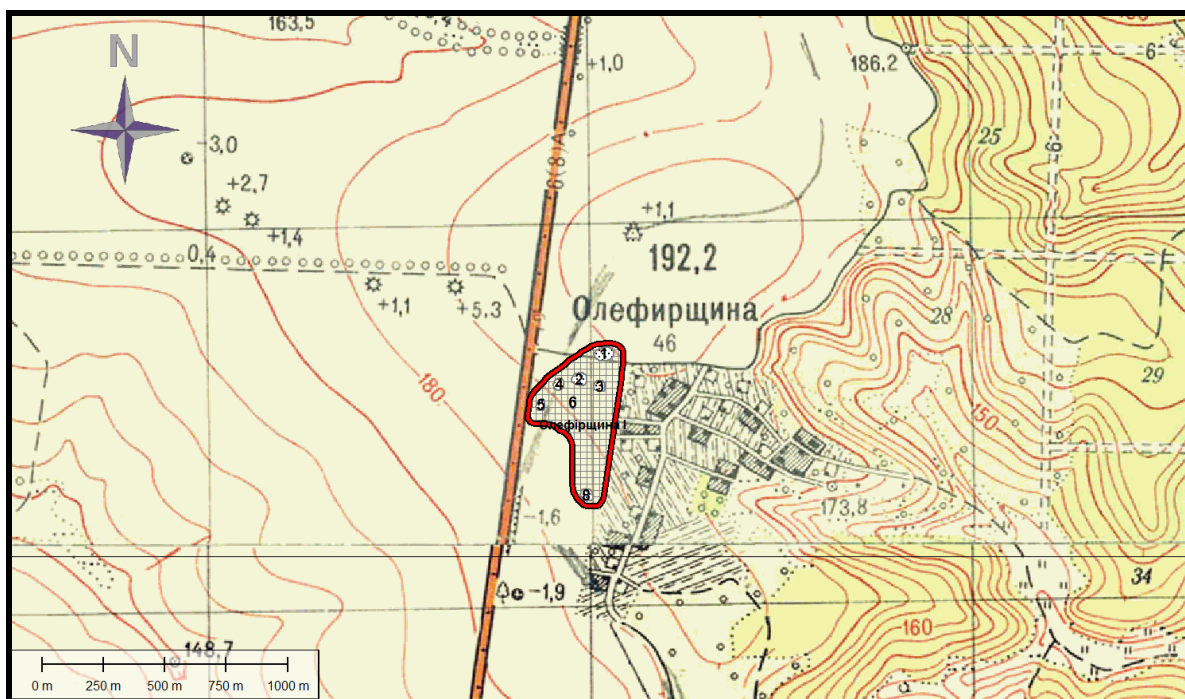
Ілюстрації

1. Олефірщина І, Олефірщина, с., Диканський р-н, Полтавська обл. Схеми і карти розташування селища.

Основи: адміністративно-територіальні мапи України та Полтавської області; М-36-XXI. Полтава. М 1:200 000. Черкаassy. Полтавская, Черкасская обл. Сост. местн. на 1986 гг. — Главный штаб. Изд. 1988 г.; М-36-82-А. Опошня. М 1:50 000. Сост. по мат-лам съемки 1954 г. Обновл. в 1977 г. — Генеральный штаб. Изд. 1978 г.

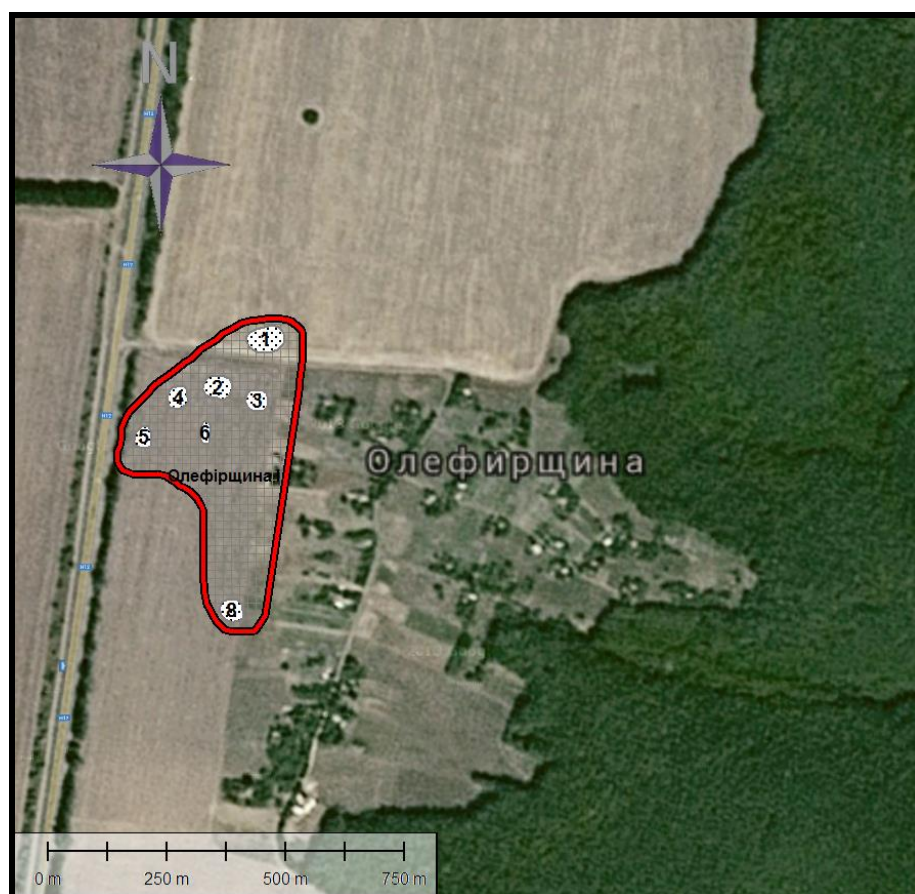
Підг. Шерстюк В.В., 2015.

2. Олефірщина І. Генеральний план.

Основа: Х-42-65-В-а. М 1:25 000. Съемка 1954 г. — ГУГК при СМ СССР. 13-Х-65 г.

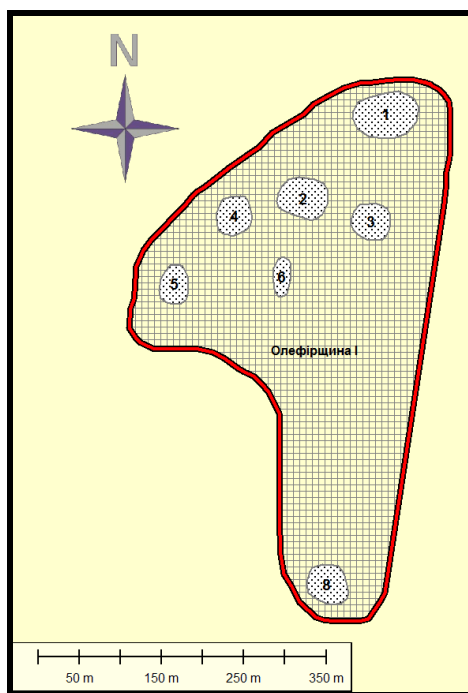
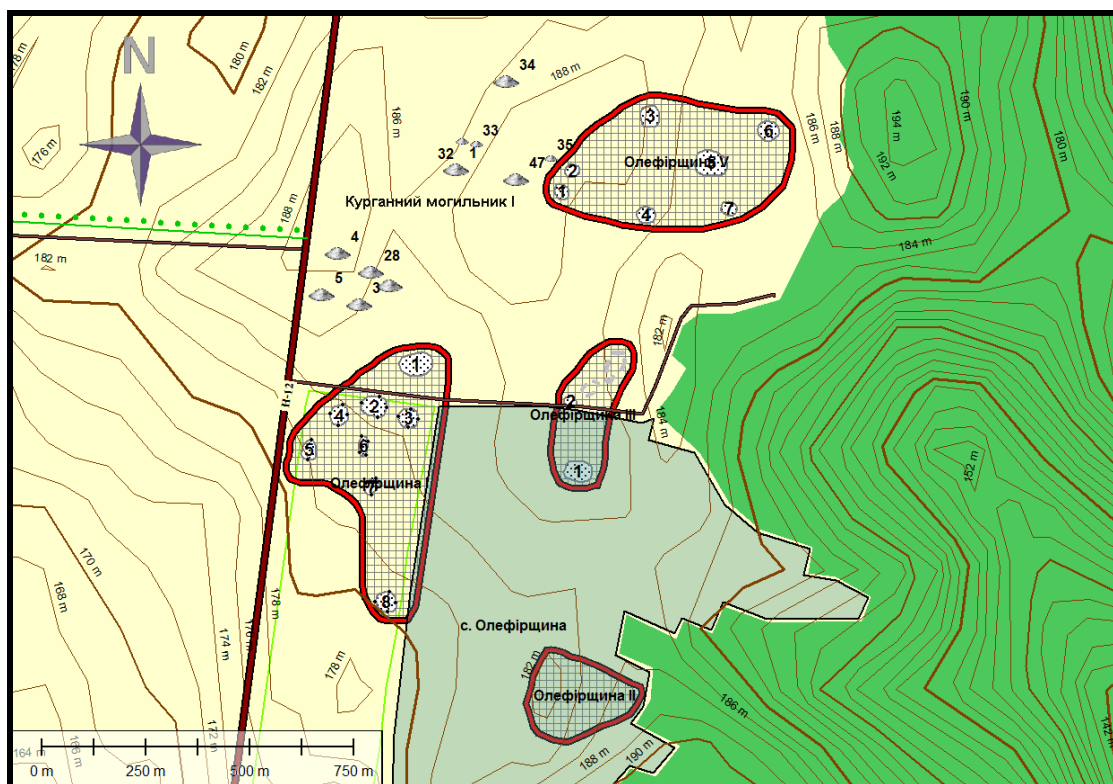
Підг. Шерстюк В.В., 2015.

3. Олефірщина І. План селища на космічному фотознімку.

Основа — програми «Google Earth» та «SASPlanet».

Підг. Шерстюк В.В., 2015.

4-5. Олефірщина I. Детальний план та найближчі пам'ятки округи (4), план селища (5). Програмне забезпечення — «Global Mapper». Гіпсометричні лінії — за даними «Shuttle radar topographic mission» (SRTM).

Підг. Шерстюк В.В., 2015.

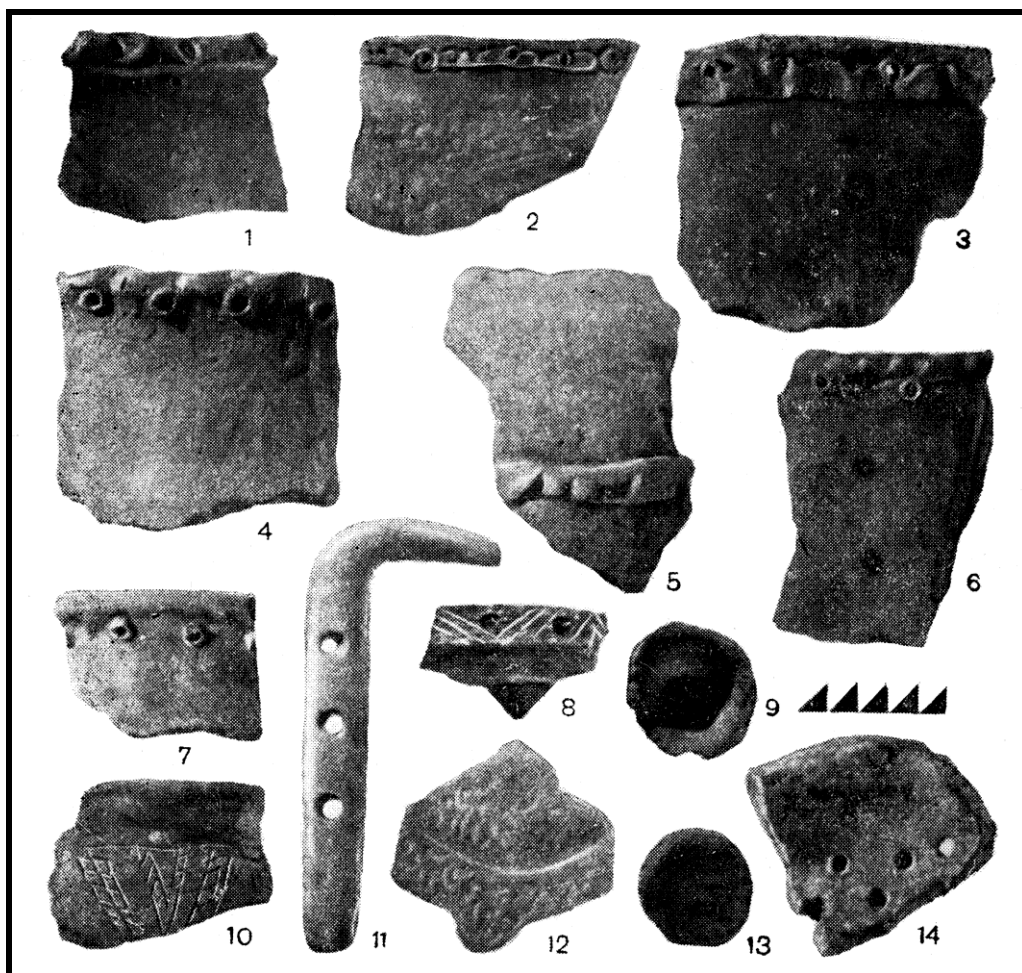
6. Олефірщина І. Загальний вигляд селища, з півдня.

Шерстюк В.В., 2019 р.

7. Олефірщина І. Селище, із заходу.

Шерстюк В.В., 2019 р.

8. Олєфірщина І. Знахідки з розкопок 1953 р. *Кераміка, камінь, кістка.*
За Г. Т. Ковпаненко, 1967 р.